

PREEKSCHETS voor zondag 2 april 1995

Thema: "Mensen rondom het kruis": PETRUS, haantje de voorste

Motivatie: Mij was verzocht om zondag a.s. te preken over de intocht in Jeruzalem. Ik heb daar in de afgelopen jaren al twee keer over geprekeerd en zou daar niets nieuw meer over kunnen vertellen, denk ik. Bovendien vond ik het moeilijk om een lijn te trekken van de intocht naar de voorbereiding op het Heilig Avondmaal. Ook was mij gezegd dat ik best een andere tekstkeus mocht doen, vandaar.

Vorige week zondag in de gastendienst stond de figuur van Pontius Pilatus centraal. Onder het thema "Mensen rondom het kruis" wil ik rondom het avondmaal nadenken over Petrus, Judas en Simon van Cyrene.

Schriftgedeelten: Johannes 6: 67-71 (belijdenis); 18:12-27 (verloochening) en 21: 15-23 (eerherstel).

Preekschets: 1. Heb jij wel eens wat verprutst? Je had iemand iets beloofd. Ze rekenden écht op je. Maar toen het er op aan kwam ... waar was je dan? Je blijft zitten met een naar gevoel. Hoe komt het nu weer goed tussen die ander en jou?

2. Van de 12 discipelen is Simon Petrus wel de bekendste. Een stoere visser uit Galilea. Een mens met uitersten: ups en downs. Petrus heeft het in zijn leven erg moeilijk gehad met het volgen van Jezus. En als Jezus niet voor hem was blijven bidden, was Petrus' geloof bezwaken.

Drie momenten: - zijn belijdenis; - zijn verloochening; - zijn eerherstel.

3. Petrus is zijn bijnaam: Rotsman. Eigenlijk: Simeon of Simon. Die bijnaam heeft hij van Jezus gekregen toen hij belijdenis deed van zijn geloof. (vgl. Math. 16:15-18). Petrus noemt in zijn belijdenis Jezus: dé Heilige van God. Deze titel was in het Oude Testament voorbestemd voor de koning en de hogepriester. Petrus noemt hier dus Jezus: dé Koning en dé Hogepriester van de Joden. Straks zal Jezus als dé Koning staan tegenover Herodes, de koning der Joden; en tegenover Kajafas, dé hogepriester van dat jaar. De belijdenis van Petrus staat in het kader van het kiezen: Wie is Jezus voor hen en voor mij?

4. Petrus blijkt een emotioneel en impulsief mens te zijn. Hij is - in de kring van Jezus' discipelen - altijd 'haantje de voorste'. Een grote mond en een klein hartje. Voorbeelden: Door het geloof loopt Petrus op het water, zinkt weg en schreeuwt: "Here, red mij." Op de berg der verheerlijking: 'Zullen wij drie tenten opslaan, voor Mozes, voor Elia en voor u?' Bij de voetwassing: "Here, niet alleen mijn voeten, maar ook de handen en het hoofd." In de hof van Gethsemané: een zwaard, een oor eraf en een wegluchtende Petrus. Huilend als een kind gaat hij - na zijn verloochening - in alle eenzaamheid zijn weg.

Petrus, een man van tegenstellingen. Enerzijds is zijn hart vol liefde voor Jezus, anderzijds kan hij beslist geen streep halen door zichzelf. Hij wil Jezus wel volgen, maar hij wil daarbij wel koploper zijn. In Petrus ziet Jezus - op zijn weg naar het kruis - een steen des aanstoets, iets van de satan.

5. De soldaten van de tempelwacht hebben Jezus opgebracht. Petrus is zijn Meester gevolgd tot in het hol van de leeuw: Annas (de schoonvader van Kajafas) is de duivel in eigen persoon. Je moet maar durven. "Gij behoort toch ook niet tot de discipelen van deze mens?" vraagt een slavinetje die de deur opent en sluit. "Ik niet!" Een leugentje om bestwil? Petrus wil kost wat kost blijven. Hij had toch beloofd zijn Meester niet in de steek te zullen laten? Petrus ziet en hoort de klap die zijn geliefde Meester, in zijn gezicht krijgt. Zouden de slaven van de hogepriester zijn reactie hebben opgemerkt? "Ik niet!" klinkt het voor de tweede keer. Er wordt nog scherper op Petrus gelet. Een familielid van Malchus (de slaaf zonder oor): "Zag ik u niet in de hof met Hem?" "Ik niet!" en terstond kraait er een haan. Petrus herinnert zich Jezus' woorden. Verslagen, huilend van verdriet druipt Petrus af. In deze nacht verloor hij alles wat hij had: zijn hoop, zijn verwachting, zijn vertrouwen, zijn Meester en zichzelf.

6. Verloochening (daarin zit het woordje: leugen). Zou Petrus zo geliefd en zo bekend zijn omdat wijzelf ons zo goed in hem kunnen herkennen? Hoe vaak verloochenen wij niet dat wij christen zijn, dat we bij Jezus horen? Wat heeft Jezus ook niet

dikwijls een verdriet van ons. Verloochenen veronderstelt belijden. Belijden gaat er aan vooraf. (Op dit punt trek ik wat lijnen naar het doen van belijdenis en de viering van het avondmaal).

7. Gelukkig is er voor Petrus eerherstel. Na de donkere dagen van Goede Vrijdag en Stille Zaterdag gaat op de Paasmorgen als een lopend vuurtje door de stad: "De Heer is waarlijk opgestaan. Hij leeft!" Als één van de eersten is Petrus bij het graf. Maar voor hem ... geen Jezus. En een paar dagen later: in het Noorden van het land, bij de zee van Tiberias, is het Petrus die niet weet hoe gauw hij bij Jezus moet komen. Tijdens de maaltijd vraagt Jezus aan deze Simon Petrus, zoon van Johannes: "Heb gij Mij waarlijk lief, meer dan dezen?" Tot drie keer toe. Snikkend: "Here, Gij weet alles, Gij weet dat ik U liefheb."

8. Als je Jezus laat vallen, laat Hij jou nog niet vallen. Jezus zoekt je telkens weer op. Dat is echte liefde! Maar je zult wel opnieuw moeten belijden dat je ook van Hem houdt: "Heb je Mij lief?" De eerste keer zeg je spontaan: "Ja, Here." De tweede keer wordt al moeilijker: "Hoe bedoelt U, ja, ik hou van U, Here." Maar dan die derde keer. 't Is of je aan jezelf gaat twijfelen: "U weet alles, U weet, dat ik U liefheb."

9. Petrus: een mens als wij. Het lijkt achteraf gezien allemaal zo gemakkelijk. Maar voor Petrus is christen-zijn niet gemakkelijk geweest. Met vallen en opstaan. Met belijden en verloochenen. Maar ook voor hem is er vergeving en verzoening. Genade door het bloed dat Jezus voor hem en ons heeft gegeven. Zelfs voor mensen die Hem hebben verloochend/verraden.

Veel sterkte en vreugde bij de voorbereiding,

Leeuwarden, 28 maart 1995,

ds. KRONENBERG.